

אורות השבת

גליון מס' **1065**

בטאון הרבנות והמועצה הדתית באר-שבע
וממלכת התורה בעיר האבות שע"י רשת מוסדות "קול יהודה"

מנהל מערכת
הרב אברהם טריקי

"שבת פרה"

פרשת השבוע
צו

עורך
הרב עוזיאל אדרי

דבר רב העיר שליט"א

שקולה תורה כנגד כל הקרבנות

זאת התורה לעלה למנחה ולחטאת
ולאשם ולמלוואים ולזבח השלמים
(ויקרא ז, לו)

זאת התורה לעולה למנחה ולחטאת ולאשם ולמלוואים,
שקולה תורה כנגד כל הקרבנות שבעולם.
(זוהר הק' פרשת קדושים)

איתא בשלהי מנחות (ק, א): 'אמר ריש לקיש, מאי דכתיב זאת התורה לעולה למנחה ולחטאת ולאשם, כל העוסק בתורה כאילו הקריב עולה ומנחה חטאת ואשם... אמר רבא, כל העוסק בתורה אינו צריך לא עולה ולא חטאת ולא מנחה ולא אשם. אמר רבי יצחק, זאת תורת החטאת וזאת תורת האשם, כל העוסק בתורת חטאת כאילו הקריב חטאת וכל העוסק בתורת אשם כאילו הקריב אשם'. ודע שאין כאן כפילות של שלוש דרשות זהות, אלא יש כאן שלוש דרגות במעלת לימוד התורה - לעומת עבודת הקרבנות. שכן לדעת ריש לקיש, יש בעצם לימוד התורה כוח של כפרה כמו בקרבנות, ולכן כל העוסק בתורה - כאילו הקריב את כל הקרבנות. אך לדעת רבא, אפשר שיש כוח של כפרה בלימוד התורה יותר מכל הקרבנות שבעולם, ולכן כל העוסק בתורה - אינו צריך לא עולה ולא חטאת ולא מנחה ולא אשם. ברם לדעת רבי יצחק, אין כוח של כפרה בעצם לימוד התורה כמו בהקרבנות, אלא שחידשה תורה שכל הלומד 'תורת חטאת' - מעלה עליו הכתוב כאילו הקריב חטאת, וכן לגבי שאר הקרבנות, והבן.

ובאמת הרואה יראה שדברי רבותינו בשי"ס ובמדריכים, מטין יותר לדעת רבא. וכה הם דברי הגמ' שבת (ל, א): 'אמר רב יהודה אמר רב, מאי דכתיב (תהלים לט, ה) יהודיעני ה' קצי (העתידות לבא עלי - רש"י) ומידת ימי מה היא (כמה ימי חיי - רש"י) אדעה מה חדל אני' (באיה יום אני חדל ובטל מן העולם). אמר לו בשבת תמות. אמות באחד בשבת (שיוכלו להתעסק בי ובהספדי - רש"י), אמר לו כבר הגיע מלכות שלמה בנך ואין מלכות נוגעת בחברתה אפילו כמלא נימא. אמות בערב שבת, אמר לו 'כי טוב יום בחצריך מאלף' (תהלים פד, יא) - טוב יום אחד שאתה יושב ועוסק בתורה מאלף עולות שעתיד שלמה בנך להקריב לפני על גבי המזבח, עיי"ש.

וזה מפורש יותר בדברי זוהר הק' (ויקרא פ"ד קדושים) עה"פ 'ולכן נשבעתי לבית עלי אם יתכפר עוון בית עלי בזבח ובמנחה עד עולם' (שמואל א - ג, יד): 'בזבח ומנחה אינו מתכפר, אבל מתכפר הוא בדברי תורה. למה, משום שדברי תורה עולים על כל הקרבנות שבעולם, כמו שכתוב (ויקרא ז, לו) 'זאת התורה לעולה למנחה ולחטאת ולאשם ולמלוואים', שקולה התורה כנגד כל הקרבנות של עולם. אמר לו, כך זה ודאי, שכל מי שמשתדל בתורה, אע"פ שנגזר עליו מלמעלה, נוח לו מכל הקרבנות והעולות, ואותו העונש נקרא, ע"כ תרגומו.

וגדולה מזו מצאנו בגמ' סוטה (ד, ב): 'יקרה היא מפנינים, מכהן גדול שנכנס לפני ולפנים'. וכן מצינו בדברי הגמ' מגילה (טז, ב): 'אמר רבא ואיתימא רב שמואל בר מרתא, גדול תלמוד תורה יותר מבנין בית המקדש, שכל זמן שברוך בן נריה קיים לא הניחו עזרא ועלה, עיי"ש. הרי לפנינו מפורש מכל הלין, ששקולה מצות תלמוד תורה יותר מכל הקרבנות שבעולם, ואף יותר מעבודת כהן גדול ביום הכיפורים בבית קודש הקודשים, ולא עוד אלא שהיא שקולה יותר מבנין בית המקדש! והדברים מופלאים ומדברים הם בעד עצמם. **וכזאת** שנינו שם (מגילה טז, ב) אודות מצות הצלת נפשות: 'אמר רב יוסף גדול תלמוד תורה יותר מהצלת נפשות, דמעיקר חשיב ליה למרדכי בתר ד' ולבסוף בתר חמשה', ופירש רש"י: 'כשעלה זרובבל מן הגולה ומרדכי עמו מנאו במקום החמישי, לפי שנעשה מרדכי שר בינתיים ירד חשיבותו בעיני החכמים, עכתי"ד עיי"ש. הנה כי כן, חשוב היה מרדכי עת אשר היה בסנהדרין ולמד תורה - יותר מיום שנתמנה לשר בבית המלך והציל עם שלם מציפורניו של המן הרשע אשר ביקש להשמיד ולהרוג ולאבד את כל היהודים! **וכן** הוסיפו שם (מגילה טז, ב) לגבי מצות כיבוד אב ואם: 'אמר רב יצחק בר שמואל בר מרתא, גדול תלמוד תורה יותר מכיבוד אב ואם, שכל אותן שנים שהיה יעקב אבינו בבית עבר לא נענש, עיי"ש. וזאת הלכה העלו כל המורים, ובכללם מרן השו"ע

המשך דבר רב העיר במדור "אורות הכשרות"

דבר העורך

שבת פרה

אומר **רבי דוד מלעלוב** זיע"א "חוקת פרה אדומה" נקראת "חוקת התורה", כי המיוחד שבמצוות פרה אדומה הוא שאפרה מטמא ומטהר בעת ובעונה אחת, מטמא טהורים ומטהר טמאים. כזאת היא גם התורה אם זכה האדם, התורה נעשית לו סם של חיים, לא זכה נעשית לו ההיפך. ואמר **החזוה מלובלין** זיע"א אם נמצא אדם מישראל הסבור 'אשר אין בה מום' שאין בו מום, שהוא כליל השלמות, משמע 'אשר לא עלה עליה עולי' שלא עלה עליו עול מלכות שמים, ולכן אינו יודע מה רבים מומיו. ואמר **הרבי ה'צמח צדק'** זיע"א מצוות פרה אדומה, נקראת 'חוקת התורה' כי היא רומזת לכללות התורה לעבודת התשובה. וזהו 'ונתתם אותה אל אלעזר' 'אל-עזר' הכח והעזר לעשות תשובה ניתנים מן השמים, כאומרים 'ז"ל הבא לטהר מסייעין לו.

בברכת לבת לילוב וזבוב

הרב **עוזיאל אדרי**

רב המרכז הרפואי "סוחוקה"
וק"ק "שבטי ישראל" שכונה יא באר שבע

לוח זמנים שבועי

לוח הזמנים	יום א'	יום ב'	יום ג'	יום ד'	יום ה'	יום ו'	שבת קודש
מועדי לבאר שבע	5:12	5:11	5:09	5:08	5:06	5:05	5:04
עלות השחר	5:12	5:11	5:09	5:08	5:06	5:05	5:04
זמן טלית ותפילין	5:19	5:18	5:16	5:15	5:13	5:12	5:11
זריחה - הגן החמה	6:34	6:33	6:31	6:31	6:29	6:28	6:27
סיו"ק"ש לדעת מג"א	8:58	8:57	8:57	8:56	8:55	8:54	8:53
סיו"ק"ש להנתיב והנ"א	9:36	9:35	9:35	9:34	9:33	9:32	9:31
סיו"ק"ש בריכות ק"ש	10:39	10:38	10:38	10:37	10:36	10:36	10:35
חצות יום ודילה	12:45	12:45	12:45	12:45	12:45	12:45	12:43
סניח גדולה	13:17	13:17	13:17	13:17	13:17	13:17	13:16
סגל המנחה	17:58	17:59	17:59	17:59	18:00	18:01	18:01
שקיעה	19:02	19:02	19:03	19:03	19:04	19:05	19:06
צאת הכוכבים	19:17	19:18	19:18	19:18	19:20	19:20	19:21

זמני הדלקת הנרות

פרשת השבוע:	צו
הפטרה:	ויהי דבר
כניסת השבת:	18:41
יציאת השבת:	19:32
רבנו תם:	20:17

אורות הפרשה

נגד מחשבות זרות

'אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה' (ויקרא ו, ה). אומר הסבא משפולי זיע"א סגולה נגד מחשבות זרות בתפילה היא להתפלל בהתלהבות מתחילת התפילה. על כך נאמר 'אש תמיד תוקד על המזבח', ואז מובטח ש"לא תכבה".

ניצוץ בלב

'אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה' (ויקרא ו, ה). אומר הבעל שם טוב הקדוש זיע"א כל אדם מישראל צריך להשתדל שישאר ניצוץ של אש בליבו, ויכול לנפוח בו ולהעלות ממנו שלהבת.

זכות לעד

'אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה' (ויקרא ו, ה). אומר הרבי הצמח צדק זיע"א הלומד עם חברו ומעורר בו את 'אש התמיד' האלוקית, 'לא תכבה' זכות זו תתקיים לעד.

לא להקל במסעות

'אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה' (ויקרא ו, ה). מבאר ה'מעיינה של תורה' יש המקילים לעצמם בהרבה דברים בהיותם בדרך, במסע, ואינם זהירים כל כך בקלות כבחמורות כפי שהם נוהגים בביתם, בסביבתם, בחוג משפחתם ומכריהם. אומרת התורה "אש תמיד תוקד על המזבח" על מזבח של אדם, בליבו פנימה, צריכה תמיד ליקוד אש ההתלהבות לה' ולתורתו, ואז יהיה בטוח ש"לא תכבה" אף במסעות.

איך מפנים את ה'לא'

'אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה' (ויקרא ו, ה). מבאר הרבי אפסר לבטל ולכבות את ה'לא' רק על ידי 'אש תמיד' התלהבות וחמימות תמידית בעבודת ה'. כי אם האדם מתיר לעצמו 'להתקרר' אפילו לרגע קט, עלול ה'לא' להתגנב לליבו באותו רגע.

יש תקווה

'זאת תורת העולה' (ויקרא י, ב). אומר רבי משה מקוברין זיע"א מפרש רש"י אפילו פסולין, שאם עלו לא ירדו. 'זאת תורת העולה' זאת המעלה הגדולה שבלימוד התורה. "אפילו פסולין, שאם עלו לא ירדו" הלומד תורה, אפילו אם נחמץ ונפסל לאחר זמן "לא ירדו", אין הוא אובד, ויש לקוות ולצפות שבסופו של דבר ישוב ויתעלה, ו"המאור שבה יחזירו למוטב".

סקר הרהורי חטא

'זאת תורת העולה' (ויקרא י, ב). אמרו רז"ל **במסכת יומא** קרבן עולה מביאים לכפר על הרהורי חטא, ולכן היה קרבן זה עולה כלייל, משום ש"הרהורי עבירה קשים מעבירה". מבאר המגיד **ממזיטש** זיע"א "הרהורי עבירה קשים" ממה הם באים "מעבירה", מעבירה שעוברים, והיא מביאה לידי הרהורים לא טהורים שאינם פוסקים. אם אין חוטאים, אין הרהורים.

תשובה פלי הרהורים

'זאת תורת העולה' (ויקרא י, ב). מבאר החוזה **מלובלין** זיע"א בשעה שאדם עושה תשובה על חטא שחטא, אל יוסיף להרהר בו, שכן בזה עצמו הוא חוטא חטא גדול יותר, שכן "הרהורי עבירה קשים מעבירה". אלא יתחרט חרטה כללית ולא ייתן דעתו על פרטי העבירה שעבר.

אש קודש

'זאת תורת העולה' (ויקרא י, ב). מבאר רבי משה מקוברין זיע"א "זאת תורת העולה" זו הדרך להתרום ולהתעלות במדרגת התורה "על מוקדה", ללמוד בהתלהבות, באש קודש.

אין זכר לחסאים

'הורים את הדין אשר תאכל האש' (ויקרא ו, ג). מבאר ה'עיסורי תורה' הכהן נצטוו להוציא מן המזבח את אפר הקרבנות שהקריבו יום קודם לכן, כדי שזה ישמש אות וסימן שאחרי שהחוטא הביא את קרבנו וחזר בתשובה אין להזכיר לו עוד את חטאיו, אלא יש למחוק את זכרם ולהשכיחם.

פסולת יקרה

'הוציא את הדשן אל מחוץ למחנה אל מקום טהור' (ויקרא ו, ד). מבאר רבי **יעקב מאיזביצה** זיע"א אפילו פסולתן של ישראל, שאין בה לכאורה שום ניצוץ של קדושה, יקרה היא. אפילו מי שנמצא מחוץ למחנה יש לו אפשרות תיקון. לכן גם את הדשן, שאין בו שום ניצוץ של אש קודש, צריכים להביא "אל מקום טהור".

אש באפר

'הוציא את הדשן' (ויקרא ו, ד). שאלו את המגיד **ממזיטש** זיע"א איך משיגים לחט והתלהבות בעבודת ה', השיב להם, מי שצריך אש מחפש באפר, מהאפר שבו, בחינת "ואנוכי עפר ואפר" ממנו מקבלים התרוממות רוח בעבודת ה'.

אורות הכשרות

(וי"ד סימן רמ סעיף ג). וכן הורה להלן (סעיף כה) בשם תרומת הדשן, שאם רצה הבן ללמוד בעיר אחרת מפני ששם ילמד טוב יותר אין האב יכול למחות בידו, הגם שע"י זה ימנע ממנו מלשמש את אביו ואמו, ע"ש.

אלא שאחר כל הדברים האלה, לא תעזוב נפשי לשאול, וכי מי שנתחייב בקרבן חטאת או קרבן אשם יוכל להיפטר ממנו ע"י לימוד התורה. וכן היעלה על הדעת למי שרואה את חברו טובע בים, שאינו חייב להפסיק מתלמודו כדי להצילו, והלא כל התורה נדחית מפני פיקוח נפשות ואפילו ספק פיקוח נפשות. ועל כרחך צריך לומר שאם בא החיוב לידו בפועל, בודאי שהוא צריך לקיימו ואינו רשאי להיפטר הימנו, שכן מה ערך יש בלימוד תורה אשר אינו מקיימה. וכבר אמרו, 'גדול תלמוד שמביא לידי מעשה'. וכן אנו מתפללים בכל יום 'ללמוד וללמד לשמור ולעשות את כל דברי תלמוד תורתך באהבה'. והא דאמרינן בכל אלו שתלמוד תורה כנגד כולם, היינו שאם זכה ללמוד תורה מבלי שנתחייב להפסיק, שכרו גדול יותר ממי שקיים מצוות אלו בפועל, וז"פ.

ולולי דמסתפינא הייתי מוסיף לגבי הקרבנות, דהא דקאמר גדול תלמוד תורה יותר מהקרבנות קורבנות, רוצה לומר שהעוסק בתורה - לא יבוא כלל לידו חיוב קרבן, מפני שהתורה מגינה עליו שלא יכשל אפילו בשוגג, כדרך שאמרו 'אין הקב"ה מביא תקלה ליראיו'. וכן אמרו בגמ' (סוטה כא, ב) 'תורה אגוני מנצא ואצולי מצלא', ופי' רש"י: מגינתו מפני היסורים ומצילתו מן היצר הרע, ע"ש.

וכמים צוננים על נפש עיפה הם בזה דברי הגמ' ברכות (טז, א): 'אמר רבי חמא ברבי חנינא למה נסמכו אהלים לנחלים, דכתיב 'נחלים נטיו כגנות עלי נהר כאהלים נטעו' (במדבר כד, ה). לומר לך, מה נחלים מעלין את האדם מטומאה - לטהרה, אף אהלים מעלין את האדם מכף חובה - לכף זכות, ופי' רש"י: אף אהלים - בתי מדרשות, ע"ש. וצריך ביאור, הלא עסקינן הכא במי שמעשיו מטיין לכף חובה, והיינו שרובו עוונות. ופשוט שחזר עליהם בתשובה גמורה, שאם לא כן מה תועלת יש בלימוד תורתו, הרי הוא כמי שטובל ושרץ בידו. ולפי זה קשה, מנא לן שהתורה מעלה לכף זכות, דילמא התשובה היא זו שהעלתה אותו לכף זכות. ועל כרחך צריך לומר, דמיררי בעבירות חמורות שאין התשובה לחוד מועילה בהם, כגון אותן שנינו 'יתשובה ויום הכיפורים תולין ויסורים ממרקים', אולם התורה שמועילה בהם. הרי לפנינו מפורש, שגדול כוח לימוד התורה לכפר לעוונות יותר מהתשובה. איברא שזה מפורש בדברי רבינו יונה (שערי תשובה), וזת"י: עבירות שאין תשובה מועילה בהן, כגון עבירות שחייבים עליהם כרת ומיתות ב"ד אשר שנינו במשנה שאם עבר עליהם - תשובה ויום הכיפורים תולין ויסורים ממרקים, הרי שתלמוד תורה בא במקום יסורים - ומכפר עליהם, ע"ש. ויש להתבונן נוראות, הרי תשובה היא חתירה מיוחדת שהקב"ה חתר לקבל את השבים - בניגוד לדעת החכמה והנביאים והתורה אשר נשאלו כולם מה יעשה החוטא, ופסקו שאין לו תקנה עד שימות. וא"כ היאך תועיל בו תורה במקום שאין התשובה יכולה להועיל לו. והקרבן אלי בזה הוא, שגדולה מעלת התורה אשר הופכת את האדם ליבריה חדשה, עד אשר אין הוא עוד אותו אדם שנגזרה עליו הגזרה. וכדרך שאמרו לגבי כח התפילה במדרש שוחר טוב (תהלים קב): 'אפילו המתים במעשיהם, אם באים ועומדים לפניך בתפילה אחת של ר"ה ויוה"כ ואתה בורא אותם לבריה חדשה', ע"ש. וכיוצא בזה מצינו לרבינו יונה שהגדיר את בעל התשובה בלשון איש 'אחר' הוא, וכן מצינו ברמב"ם (הלכות תשובה) 'אמש היה מאוס ומשוקץ וכו' והיום הוא אהוב וחביב ונחמד'... **הנה** כי כן עין רואה ואוזן שומעת מכאן, עד כמה גדולה היא מעלת לימוד התורה, אשר שקולה היא כנגד כל המצוות שבתורה, ומצילתו מן היסורים אפילו במקום שהתשובה אינה מועילה בהם. ומי האיש החכם אשר ישמע כל אלה, ולא יתמלא ליבו בחביבות התורה!

בהספדו של מרן הגר"ש אלישיב זצוק"ל על מרן ראש הישיבה הגר"מ שך זצוק"ל, סיפר כי באחד הלילות בא ראש הישיבה למרן הגר"ש מבריסק זצוק"ל להציע בפניו רמב"ם שנתקשה בו מאוד. ואחרי שהגרי"ז עיין בדבר, לא מצא תשובה הולמת, וראש הישיבה פרש לביטו. אך בשעה מאוחרת בלילה, מצא הגר"ש תשובה על הקושיא, ומיד העיר את אחד מבניו וצויה עליו לברך ברכות התורה ולרוץ מיד לראש הישיבה כדי להציע בפניו את התירוץ המחודש. תמה הבן בפני אביו, הרי ודאי בשעה זו ראש הישיבה עלה על משכבו. דחה הגר"ש את חששו מכל וכל: 'בטוחני ברי אליעזר, שלא יתן שינה לעיניו בטרם ימצא הסבר לדברי הרמב"ם'...!

ברכות למה לומר ויקבוץ
הרב יהודה דרעי
הרב הראשי וראב"ד באר-שבע

לקיים בנו חכמי ישראל

הציבור נקרא להמשיך להעתיר בתפילה
לרפואת הרה"ג יוסף דהאן שליט"א בן רחל
בתוך שאר חולי עמו ישראל

אורות ההלכה

תשובות הלכתיות משולחנו של מורנו המרא דאתרא הגאון הגדול רבי יהודה דרעי שליט"א

הלכות פסח - המשך

אורז וקטניות בפסח והפשרת כלים לפסח

ש - האם אורז וקטניות מותרים בפסח?

ת - אחינו האשכנזים היוצאים ביד רמ"א, נוהגים שלא לאכול אורז וקטניות בפסח. אולם לדעת מרן השולחן ערוך מותר לאכול אורז וקטניות בפסח, ולכן הספרדים רשאים לאוכלם בימי הפסח. אלא יש קהילות מהספרדים שנהגו להמנע מאכילת אורז בפסח מחשש שלא יוכלו לבדוקו יפה, ואם הם רוצים לשנות מנהג זה מחמת חולי או קושי מיוחד, אפשר להקל על ידי התרת נדרים.

ש - ספרדים האוכלים אורז בפסח, האם מותר להם להשתמש באורז שלא נבדק?

ת - גם לספרדים המקילים באכילת אורז בפסח, אין להשתמש אלא באורז שנבדק יפה יפה שלוש פעמים, מפני שמצויים בו חיטים, ודי בחיטה אחת שתתבקע על ידי הבישול כדי לאסור את כל התבשיל.

ש - אורז שלא נבדק כראוי לפני הפסח, האם מותר לבדוקו בימי הפסח?

ת - מותר לבדוקו בימי חול המועד, ובלבד שיבדקנו יפה יפה - שלוש פעמים, כאמור לעיל.

ש - אשכנזי המתארח בבית ספרדי, האם מותר להאכילו אורז וקטניות?

ת - אסור להאכילו אורז וקטניות, ואפילו תבשיל שיש בו תערובת כל שהיא של אורז וקטניות. אך מותר להאכילו מאכלים שנתבשלו בכלי שבישלו בו קודם לכן אורז וקטניות, ובלבד שקינחו את הכלי יפה.

ש - האם מותר לאשכנזים להאכיל את בניהם הקטנים אורז וקטניות?

ת - קטן שלא הגיע לגיל מצוות, מותר באכילת אורז וקטניות בפסח, גם אם הוא אשכנזי.

ש - אשה אשכנזיה הנשואה לספרדי, או להיפך, האם היא צריכה לנהוג כמנהג בית אביה או כמנהג בעלה?

ת - אשכנזיה הנשואה לספרדי, וברצונה לבטל מנהג אבותיה ולנהוג כמנהג בעלה לגבי היתר אכילת אורז וקטניות בפסח, רשאית לעשות כן לאחר שתעשה התרה. אולם ספרדיה שנשאת לאשכנזי, אינה רשאית לאכול בבית בעלה אורז וקטניות בפסח, מפני שהיא צריכה לנהוג כמותו.

ש - ספרדיה שנשאת לאשכנזי, וקשה עליה אכילת מצות, האם היא יכולה להמשיך במנהגה ולאכול אורז בבית בעלה?

ת - כיון שאינה אסורה באכילת אורז בבית בעלה אלא משום כבודו, רשאית האשה במקרה זה לאכול אורז גם בבית בעלה אחר שתקבל את רשותו.

ש - כלי זכוכית שהשתמשו בהם במשקה של חמץ כגון בירה וכדומה, כיצד ניתן להכשירם לפסח?

ת - לדעת מרן השולחן ערוך, כלי זכוכית אינם בולעים ואינם פולטים, ולכן הספרדים יכולים להקל ולהשתמש בהם ללא שום הכשר מלבד שטיפה והדחה. אולם לדעת הרמ"א, דינם ככלי חרס שאין להם תקנה, ולכן האשכנזים צריכים להחמיר שלא להשתמש בהם בפסח. וקהילות הספרדים שנהגו במקום מוצאם להחמיר בכלי זכוכית, ורוצים לבטל ממנהגם לאחר שעלו לארץ ישראל, רשאים לעשות כן לאחר שיעשו התרה.

ש - כיצד ניתן להכשיר "מיקרוגל" לשימוש בפסח?

ת - מן הראוי שלא להשתמש בו בפסח, והמחמיר בזה תבוא עליו ברכה. ויש מקילין להשתמש בו על ידי שינוח המאכל בקופסא סגורה חדשה המיוחדת לפסח, או על ידי שינקנו היטב וירתיח בו מים רותחים עם תערובת של חומר פנום ביותר. והרוצה להקל בזה, ראי לפחות שינהג בשתי הדרכים הללו יחדיו.

ש - פלטה חשמלית, כיצד ניתן להכשירה לפסח?

ת - לאחר ניקוי יסודי, יערה עליה מים רותחים מכלי ראשון, ודי בזה כדי להכשירה לפסח. אולם טוב ונכון שיצפנה גם בנייר כסף.

ש - מדיח כלים חשמלי, כיצד ניתן להכשירו לפסח?

ת - לאחר שינקו היטב את המכונה בשטיפה והדחה, יפעילו את המכונה בתכנית מלאה כולל מים רותחים וחומרי ניקוי, ודי בזה כדי להכשירו לפסח.

ש - שיש של המטבח, כיצד ניתן להכשירו לפסח?

ת - יערה עליו מים רותחים מכלי ראשון אחר שינקנו היטב, ודי בזה כדי להכשירו לפסח. ואם אפשר לצפותו בנייר כסף, הנה מה טוב.

ש - מחבת שטיגנו בה חמץ, כיצד ניתן להכשירה לפסח?

ת - מחבת שמטגנים בה עם שמן, ניתן להכשירה לפסח על ידי הגעלה בלבד. אולם סוגי המחבת שמטגנים בהם ללא שמן, אין להם תקנה אלא על ידי ליבון באש, ואם אי אפשר ללבנם באש, אין להשתמש בהם.

ש - כיור חרסינה, כיצד ניתן להכשירו לפסח?

ת - אפילו שהוא מחרסינה, ניתן להכשירו לפסח על ידי עירוי מים רותחים מכלי ראשון.

ש - האם ניתן להכשיר שיניים תותבות לפסח?

ת - ניתן להכשירם על ידי ניקוי יסודי, וטוב שיערה עליהם מים רותחים מכלי ראשון.

ש - גביע של קידוש העשוי ממתכת או מחרסינה, כיצד ניתן להכשירו לפסח?

ת - כל גביעי הקידוש העשויים מכסף או מתכת או אפילו מחרסינה, די להם בשטיפה והדחה היטב עם חומרי ניקוי. כיון שמקפידים בדרך כלל שלא להשתמש בהם אלא ביין צונן - לקידוש ולהבדלה.

ש - נטלה של נטילת ידיים העשויה מפלסטיק או מתכת, כיצד ניתן להכשירה לפסח?

ת - כיון שהנטלה מיועדת בדרך כלל לנטילת ידיים בלבד, ואין משתמשים בה בחמץ כלל, די לה בשטיפה והדחה עם חומרי ניקוי, וטוב שיערה עליה גם מים רותחים.

ש - קומקום חשמלי להרתחת מים, כיצד ניתן להכשירו לפסח?

ת - כיון שאינו מיועד אלא להרתחת מים, ואין משתמשים בו בחמץ כלל, די לו בשטיפה והדחה עם חומרי ניקוי, וטוב שגם ירתיח בו מים.

ש - מיחם חשמלי להרתחת מים, ופעמים שמיניחים עליו מיני מאפה של חמץ כדי להפשירם, כיצד ניתן להכשירו לפסח?

ת - אם הניחו עליו מיני מאפה או שאר דברי חמץ, המכסה העליון שעליו מניחים החמץ צריך ליבון, והמיחים עצמו צריך הגעלה או שירתיח בו מים. ואם ברור לו שלא השתמשו בו אלא להרתחת מים בלבד, די לו בשטיפה והדחה היטב עם חומרי ניקוי.

ש - חצובות הכיריים, כיצד ניתן להכשירם לפסח?

ת - אף על פי שפעמים יש גלישה של חמץ ממש מהסיר לחצובה, מכל מקום די להם בהגעלה, וטוב לצפותם בנייר אלומיניום אחר ההגעלה. אולם יש מאחינו האשכנזים המחמירים להכשירם על ידי ליבון.

ש - כלי קרמיקה או פורצלן, כיצד ניתן להכשירם לפסח?

ת - כלים העשויים מקרמיקה או פורצלן, דינם ככלי חרס - שאין להם תקנה לפסח. ואולם אם ברור לו שלא השתמשו בהם בחמץ כלל, כגון פמוטים וגביעים ומאפרות וכדומה, די להם בשטיפה והדחה.

ש - תנור אפיה, כיצד ניתן להכשירו לפסח?

ת - לאחר ניקוי ושטיפה והדחה בחומרי ניקוי, לא ישתמש בו לפחות עשרים וארבע שעות, ואחר כך יסיקנו בחום גבוה כשעתיים.

ש - תבניות אפיה, שיפודים ואסכלאות, כיצד ניתן להכשירם לפסח?

ת - תבניות אפיה, שיפודים ואסכלאות, צריכים ליבון באש עד שיהיו ניצוצות של אש ניתזים מהם.

ש - שולחן אכילה, כיצד ניתן להכשירו לפסח?

ת - שולחן אכילה העשוי ממתכת או עץ או פורמאיקה, אחרי שטיפה והדחה בחומרי ניקוי, יערה עליו מים רותחים מכלי ראשון ויפרוס עליו מפה מיוחדת לפסח. ואם חושש הוא לערות עליו מים רותחים שלא יתקלקל, די לו בשטיפה והדחה ומפה מיוחדת לפסח.

ש - צידינית, כיצד ניתן להכשירה לפסח?

ת - די לה בשטיפה והדחה היטב בחומרי ניקוי.

ש - מכשיר להכנת מי סודה, כיצד ניתן להכשירו לפסח?

ת - די לו בשטיפה והדחה היטב בחומרי ניקוי.

ש - תרמוס, כיצד ניתן להכשירו לפסח?

ת - אם ברור שלא השתמשו בו אלא במים רותחים בלבד, די לו בשטיפה והדחה היטב בחומרי ניקוי. ואם לאו, יערה עליו מים רותחים מכלי ראשון.

ש - מברשת שיניים, כיצד ניתן להכשירה לפסח?

ת - מן הראוי לרכוש מברשת חדשה לפסח, אך אם אין בידו לעשות כן, הכשרה על ידי שטיפה והדחה היטב.

ש - בקבוק טינקות, כיצד ניתן להכשירו לפסח?

ת - מן הראוי לרכוש בקבוק חדש לפסח, אך אם אין בידו לעשות כן, אפשר להכשירו על ידי שטיפה והדחה היטב ועירוי מים רותחים מכלי ראשון.

ההצלחה מעלילת הדם

היה זה ימים ספורים לפני חג הפסח בשנת תרע"א. גופתו של ילד רוסי כבן שתיים-עשרה נמצאה מוטלת במערה זנוחה מרוץ ליישוב חוקרי המטרה קבעו, כי הגופה היא של הנער אנדריי יושצ'נסקי, שנעדר לפני כמה ימים מבית הוריו שבפאתי קייב. חקירת השוטרים הובילה אל קבוצת פשע מקומית, וממצאיה אף הצביעו על דמות מסוימת כאחראית לרצח.

אלא שמה שנראה היה כסיפור בעל אופי פלילי, הפך עד מהרה למרשיה מסובכת ואומללה, שצברה עם הזמן ממדים בין-לאומיים. תושבי אוקראינה, והעיתונות האוקראינית בראשם, שאהבת-ישראל לא הייתה מתכוונתיהם הבלוטות, החליטו לנצל את רצח הנער למטרות אנטישמיות. כך החלה להירקם עלילת הדם הקרובה ביותר לזמננו.

העלילה התחילה משמועות כי יהודי ביצע את הרצח, וכי הדבר נעשה למטרות דת. לקראת מועד קבורת הנער הפיץ ארגון אנטישמי ושמו 'המאה השחורה', דפי תעמולה בהם הצביע על היהודים כעומדים מאחורי רצח הנער, והארגון אף קרא לנקמה ביהודים. מסע ההפגנה היה עד מהרה להפגנה אנטישמית, רוויית אש שטאה ותאוות-נקם.

בימים הבאים הוסיפה העיתונות לבחוש בקדרה. העיתוננים התחרו ביניהם בתיאור פרטי הרצח, תוך שהם עושים ביוזמתם שימוש מרושע בעדויות שקרויות ובדמויות הפועות הכמרים בכנסיות הצטרפו אף הם למקהלת המסיתים, וההמון המוסת הסתובב בחוצות הערים צמא לנקמה, ממתין לגפרור שיצית את הבערה.

בינתיים הוגשה למועצת הנבחרים, ה'דומה', שפעלה לצד השלטון הצארי, עצומה הקוראת לחקירה מחודשת של הרצח, ש"כל הסימנים מראים כי בוצע על-ידי היהודים למטרות דת". צוות החקירה, שהבין למה מצפים ממנו, החל לפעול בכיוון הרצוי. בוקר אחד ידעה העיתונות לספר, כי הרוצח היהודי נתפס ושמו מענדל בייליס.

בייליס זה, צעיר כבן עשרים ושש, היה פועל פשוט ותמים בבית-חרושת ללבנים, ששכן לא הרחק ממקום מגורי הנער הנרצח. החוקרים אף הצליחו 'לאתר' עד לרצח, מדליק הפנסים ברחוב, שטען כי ראה את מענדל רודף אחרי הנער. בתוך זמן קצר מצא עצמו מענדל האומלל מאחורי סורג ובריח.

כעת התפנו הכול לעסוק במניעי הרצח. כמרים מלומדים ידעו לספר, כי היהודים עושים שימוש עתיק, יומין בדמם של נערים נוצרים, לצורך אפית מצות לחג-הפסח. אט"אט נעשה האיום על יהודי אוקראינה ורוסיה ממשי יותר ויותר.

משפחתו של בייליס ביקשה לשכור עבורו עורך-דין, אך לא נמצא מי שיסכים ליטול עליו את המשימה.

הרבנות והמועצה הדתית באר שבע

עשה לך רב

שאלות הלכתיות רבות ומגוונות בכל התחומים מגיעות מידי יום ללשכת כב' רב העיר שליט"א, הן באמצעות הטלפון והן במכתבים או במפגשים ישירים עם כב' רב העיר שליט"א, ובמיוחד בימים אלו לקראת חג הפסח הבעל"ט אשר ראוי לשען היטב היטב את דיני הפסח כי רבים הם וכדי שנדע לנהוג להלכה ולמעשה,

יעמד קו פתוח לרשות הציבור בכל שאלה הלכתית בלשכת רב העיר הגאון הגדול רבי יהודה דרעי שליט"א
 במס - 08-6204007 | בליטה - 08-6436531

כמו"כ ניתן לפנות לרבני השכונות והעדות בכל שאלה הלכתית (הרשימה לפי סדר א' - ב')

- 08-6204000** **משרדי הרבנות והמועצה הדתית**
- 08-6281060** **הרה"ג אבוחצירא פנחס שליט"א**
- 08-6437640** **הרה"ג אמסלם שלמה שליט"א**
- 050-4122098** **הרה"ג ביינה מזור שליט"א**
- 054-2002934** **הרה"ג חדאד ישראל שליט"א**
- 054-4586152** **הרה"ג טריקי אברהם שליט"א**
- 054-4334490** **הרה"ג כהן יורם שליט"א**
- 052-8903964** **הרה"ג כהן שמעון שליט"א**
- 052-7127337** **הרה"ג מאמאן אברהם שליט"א**
- 054-6351021** **הרה"ג מנגשה אלעזר שליט"א**
- 054-4600282** **הרה"ג נמש יעקב שליט"א**
- 050-7282947** **הרה"ג סויסא מאיר שליט"א**

בברכת התורה
 יהושע (שוקי) דמרי
 ממונה המועצה הדתית

הרבנות והמועצה הדתית באר שבע

הודעה חשובה

דרושים משגיחי כשרות למהלך ימי חג הפסח בהשגחה צמודה תמורת שכר הולם לפרטים יש לפנות

מחלקת הכשרות: **08-6204026**
 או במייל: **y0527681143@gmail.com**
 או למנהל מחלקת הכשרות
הרב יעקב אטלן: 054-9210545

כזכרה

"מחלקת הכשרות"

שבת שלום!

לכול היה ברור שזהו תיק סבוך ביותר, שנוסף על הצורך להפריך את עצם העלילה, יהיה צורך לעמוד מול גלי הסתה של הציבור והתקשורת.

ראשי יהדות רוסיה, ובראשם רבי שלום-דובער שניאורסון, האדמו"ר מליובאוויטש נ"ע, נכנסו לעובי הקורה. בהשפעתו של הרבי ניאות עורך-הדין היהודי אשר גרוזנוברג, נאון בתחמומו ובעל שם עולמי, לקבל את התפקיד. במקביל בחר הרבי כמה רבנים שתפקידם היה להוכיח את הסילופים שנעשו על-ידי הכמרים במקורות היהדות בכל הנוגע לאיסור אכילת דם.

לאחר יותר משנתיים נפתח המשפט בעיר קייב. המתח שהצטבר בקרב היהודים, הגיע לשיאו. בתי-הכנסת ברחבי אוקראינה ורוסיה מלאו ביהודים שנאספו להפיל תחינה וליבקש על נפשם מאת השוכן במרומים.

הסינוגוגיה, בראשות עורך-הדין גרוזנוברג, הצליחה אט"אט למוטט את חומת התביעה השקרית. עד מהרה נגללו סדקים עבים בעדויות העדים. אבל למרות הכול, האווירה ברחוב נותרה עוינת וארסית. איש לא היה מוכן לצנן את תאוות הנקם, שלובתה במשך שנתיים רצופות.

כחודשיים התנהל המשפט, ולבסוף הגיע יום ההכרעה. חבר המושבעים, שלא היו אלא אנשים פשוטים ובורים בכל הקשור לנושאי דת, היו אמורים לחרוץ את דינו של בייליס. אולם בית-המשפט היה מלא יהודים וגויים כאחד, והאווירה הייתה טעונה מאין כמוה.

נאומו של התובע היה מלא ארס ושטאה. הוא השתדל לדבר בסגנון מלכלי, שיטיל את האשמה על כל היהודים. לאחר מכן בא תורו של גרוזנוברג. במלים חדות כתער, בשפה קולחת ומתוך אמת פנימית, סיכם את טיעוני ההגנה. את דבריו סיים במילים הבאות: "הביטו בחלון האמת שחברי הסנוגוריה פתחו לפניכם בחומת השקר אשר בנו שונאי עם-ישראל, כדי להאשים איש חף מכל עוון ופשע. מקצה הארץ ועד קציה ישמע קול שבועתי: נקיים אנחנו, כל בית-ישראל, ונקי מענדל בייליס מהעלילה הנוראה עלילת הדם. שמע ישראל ה' אלוהינו ה' אחד."

חבר המושבעים פרש להתייעצות אחרונה. כעבור שעה קלה הושלך הס באולם. נשיא בית-הדין עמד לקרוא את פסק-הדין. המתח בחלל בית-המשפט הגיע לשיאו. והנה נשמע קולו של הנשיא: "בית-הדין מצא את היהודי מענדל בייליס זכאי. מענדל בייליס חופשי."

פרץ עז של מחאות-כפיים נרגשות נשמע מכל עבר. אנשים קראו: "יחי בית הדין, יחי!". חשימהר פשטה השמועה ברחבי אוקראינה ורוסיה, וליהודים הייתה הרווחה והישועה.

לעילוי נשמת

הרב יוסף שלמה טריקי זצ"ל

בר עליה ז"ל

והרבנית רחל טריקי ע"ה

בת סימני ז"ל

ת.נ.צ.ב.ה.

